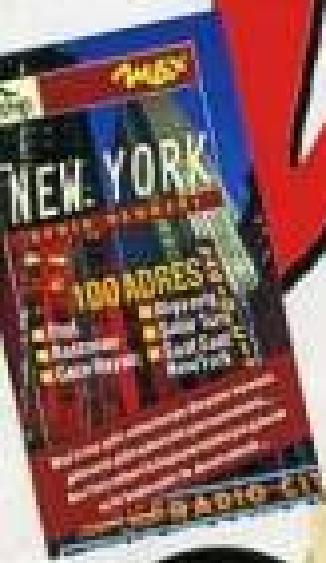

max

MAYIS
Sayı: 2000/05
1.500.000 TL

Hedef 12
Türkîş zenciler

Bedava
New York
Şehir Rehberi

+ POSTER

Tom Cruise

Şarap gibi adammış!

Hilary Swank

Oskarla gelen şöhret

Erykah Badu

Kara kraliçe

Serdar Onal

Bir fotoğrafçının anatomisi

Gizli devyeler açıldı!

Atacama ölü

Jacek Palkiewicz bu kez dünyanın en kurak topraklarından birini, Atacama ölü'nü fethediyor.

Saatlerdir yürüyoruz ve işte en sonunda uzun süren yolculuğumuzun sona erdiği o büyülu an geliyor. Çevremizi müthiş bir sessizlik sanyor. Bununla birlikte kendimizi her şeyden soyutlanmış ve tamamen izole edilmiş hissediyoruz. Terk edilmişlik bu olsa gerek. Yer şekilleri, evrenin oluşundan beri aşın rüzgâr ve güneşin etkisiyle aşınan yüzeyiyle, aydaki kraterleri ve çu-

kurları andıran yapısından dolayı Ay Vadisi adıyla anılan bölgedeyiz. Buradângördüğü manzaradan ötürü Çeçenya'dan sağ salım kurtulmayı başaran savaş muhabiri Rus arkadaşımı Mikhailev'in kafası bir hayli kağıtı. Üstelik kafası kağıtan tek kişi Mikhailev değil. Yavaş yavaş gecenin karanlığı çöküyor. Kamp yerimizin sıcaklığı, kendimizi evimizde gibi hissetmemizi sağlıyor. Her şey çok sessiz, biz de öyle... Yak-

laşık yirmi yıl boyunca dünyanın bütün çöllerini görme fırsatı buldum ama hiçbirini beni Atacama ölü gibi büyülemedi. Burası And Dağları ile Pasifik Okyanusu arasında uzanıyor. Dünyanın en kurak bölgelerinden biri olmasıyla ünlü olan Atacama, tuzlu göllerinden yüksekliği 6000 metreye kadar varan volkanları, lagünleri ve çayzertleriyle orada bulunanlara inanılmaz bir manzaraya tanık olma şansı veriyor.

Burası Sahra Çölü'nden tamamen farklı; kumlu, taşlık ve dağlık bir bölge...

Şu anda Atacama'da San Pedro'ya ayak basıyorum. Burası, macera turizminin dünyadaki ana merkezlerinden, kısacası başkentlerinden biri olarak nitelendirilen yemyeşil bir vaha. Santiago'dan 1400 km. uzaklıktaki, 2410 metre yükseklikteki bu bölgede Katmandu, Manaus, Tamanrasset, Warena ve Phoenix ile aynı hava teneffüs ediyor. Dünyanın her yerinden, özgürlük hayallerini gerçekleştirmek için tüketim toplumundan kaçıp bölgeye akın eden gezgin ordusu buraya kolayca uyum sağlıyor. Gösterişsiz mekânlarda geceliyorlar, yerel halkla aynı tencereden yemek yiyorlar, turistik yerleri geziyorlar ve İngilizce'nin dışında biraz İspanyolca, biraz Arapça ya da Tayland dilinde konuşuyorlar.

Bölgede Chincorro mezarları da dikkat çekiyor. Bunlar çok iyi hazırlanmış çocuk mumyaları, zengin mezar eşyalarıyla yetişkin iskeletleri, tahta silahlar, taş havanelerden ibaret.

Sahra, Gobi ve Taklamakan çöllerini deve sırtında ve yürüyerek geçmeme rağmen, burada su kuyuları bulunmadığından ve yanıma alacağım su da uzun süre dayanmayacağından, Atacama Çölü'nü cip olmadan geçmek mümkün değil.

Fizyologlar, 35 derecenin üstündeki sıcaklıklarda, insanların hareket etmemeleri halinde su içmeden iki ya da en fazla beş gün hayatta kalabileceğini söylüyorlar. Gece boyunca yürünmesi ve gün boyunca gölgede dinlenilmesi halinde bu süre bir gün ile üç gün arasında değişiyor. Ancak buna rağmen bazı olağanüstü durumlar da oluyor tabii... Bunlardan en ilginç, Arizona Çölü'nde aç ve susuz bir halde tam sekiz gün boyunca yürüyüp 240 km. yol kat eden Amerikalı bir pilotun hikâyesidir. Hastaneye götürüldüğünde, hayatta kalmasını sağlayan şeyin, sahip olduğu yaşama arzusu ve umut olduğunu söylemiştir.

San Pedro'nun hemen dışında, Garda Gölü'nden sekiz kat daha büyük olan kurumuş tuz gölüyle karşılaşıyoruz. Üzeri binlerce düzgün altıgenle bölünmüş olan uçsuz bucaksız ve gözleri kamaştıran tuz kabuğunun yüzeyinde yerden yükselen sıcak havanın buharlaşmasının yarattığı o ilginç görüntü dikkati çekiyor.

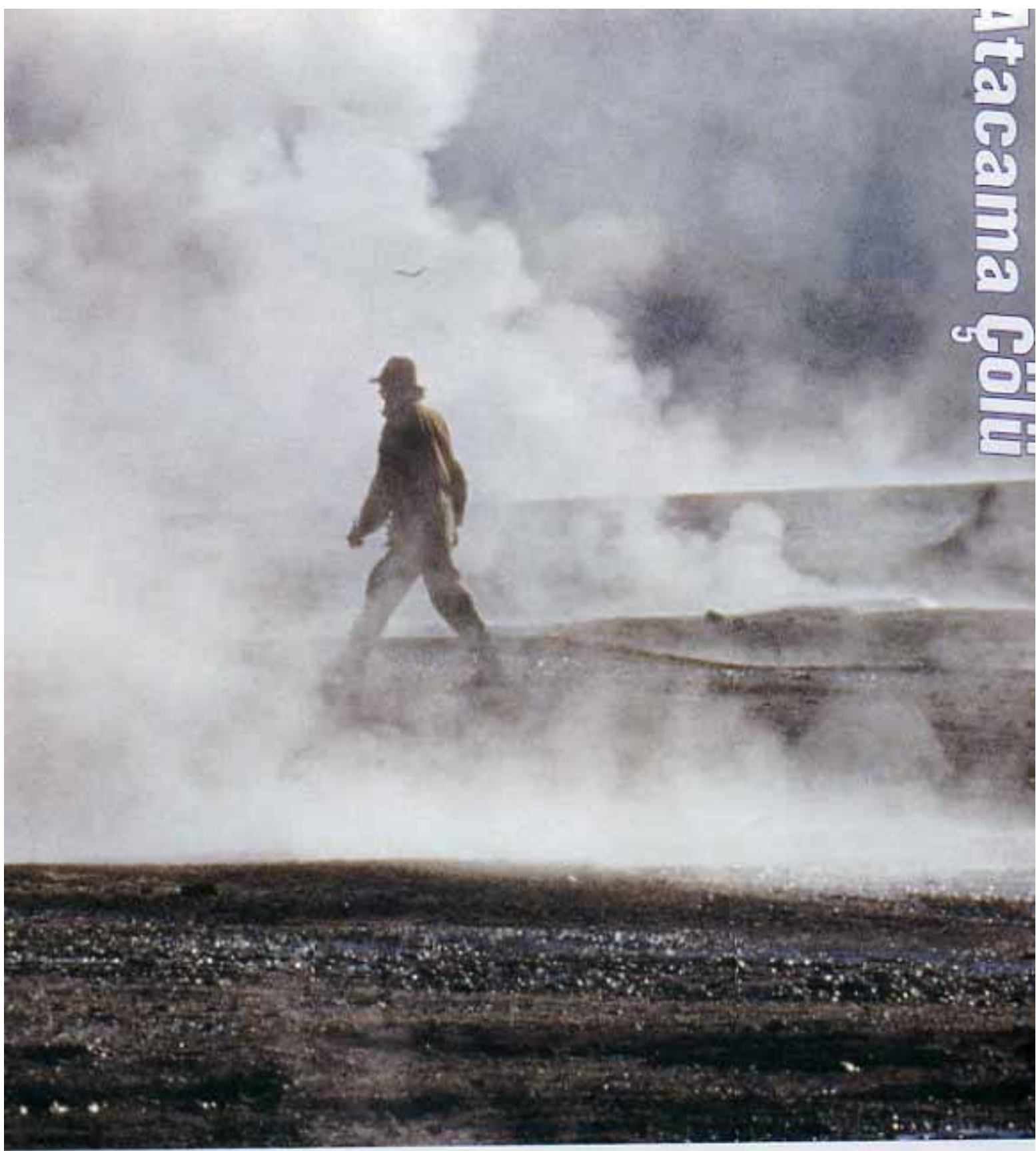
Bu göl, nitrat açısından çok zengin bir kaynak. Bunun yanı sıra burası metalurji, ilaç ve seramik endüstrisinde kullanılan lityum rezervlerinin geniş ölçüde bulunduğu yer olarak biliniyor. Bu göl San Pedro Nehri'nden çok az mik-

Tuz gölünün yüzeyinde yerden yükselen sıcak havanın buharlaşmasının yarattığı o ilginç görüntü dikkati çekiyor.

geçtikçe lagünlerin rengi kan kırmızısından pembeye kadar değişiyor. Çölü geçtikten sonra bu kez de, 5961 metrelik yüksekliğiyle bölgenin efsanevi volkanı Licancabur'a tırmanmak istiyoruz. Eski dilde 'Yukandaki Köy' anlamına gelen Licancabur'a sadece soltist ve ekinoks günlerinde, dini törenler ve özel kutlamalar yapmak için din adamları tırmanıyordu. Bir otomobile binerek Bolıvyá sınırına kadar gidiyoruz ve burada düşündüğümüzün aksine hiçbir askeri güçle karşılaşmıyoruz. Şili, Arjantin ve Bolıvyá

arasındaki bölgelerin hepsi mayınla kaplı çünkü burada politik durum hiç bir zaman tam olarak düzelmüyor. Eğer kazayla yanlış bir yere girsek mayına yakalanma riskimiz var. Neyse ki rehberimiz işini biliyor ve birkaç kilometre yol katettikten sonra 4600 metrede bir gölün kenarındaki küçük, mütevazı bir eve varıyoruz. Burada rüzgâr oldukça sert esiyor ve havadaki oksijen eksikliği yoğun bir şekilde hissediliyor. Oksijen eksikliği ve sert esen rüzgâr yüzünden biraz sersemledik. Birkaç Bolivyalı, kendimize gelmemiz için soğan ve

limon yememizi söyledi. Söylediklerine göre bu eski ama güvenilir bir yöntemmiş...

Gece üç buçukta uyandıığımızda etrafımızın karla kaplı olduğunu görüyoruz ve çok şaşırıyoruz. Üzerimizi yoğun bir sis tabakası kaplıyor. Dağcılıkla ilgili biraz bilgisi olanlar bunun ne anlama geldiğini bilirler. Orada kalıp canımı sıkmak yerine biraz daha yukarı tırmanıp daha iyi şartlar olup olmadığına bakıyorum. Sadece 150 metre tırmanmak bir saatimi alıyor. Karlar, yerdeki çakılların arasına saklanıyor, bu yüz-

den adım attığımız yere çok dikkat etmemiz lazım. Buradan daha ileri gitmenin riskli olacağını düşünüyoruz ve planlarımızı değiştiriyoruz.

Artık aşağı iniyoruz, burada ne bir rüzgâr esiyor ne de herhangi bir yaşam belirtisine rastlıyoruz. Bakışlarımız hayli uzaklara; güneş, ay ve doğal güçlerin koruması altındaki İnka uygarlığının izlerine kilitleniyor.

Arkadaşlarımızın güneşten yanan ve rüzgârdan kızaran yüzlerine bakıyorum. Atacama Çölü gerçekten de insanın üzerinde derin izler bırakıyor...